

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

16/1/2011

دانشگاه شهید بهشتی

دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی

پایان نامه

جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد

در رشته علوم کتابداری و اطلاع رسانی

عنوان:

ارزیابی تطبیقی کیفیت محتوای نمایه‌های استنادی ISI (Web of Science) و Scopus

نخارش:

امیر وفاییان

استاد راهنما:

دکتر عبدالرضا نوروزی چاکلی

استاد مشاور:

دکتر محمد حسن زاده

استاد داور:

دکتر سعید رضائی شریف آبادی

دکتر امیر غائبی

تیرماه ۱۳۸۹

تقدیر و تشکر از استادان محترم

۱۳۸۹ / ۷ / ۲۴

تقدیم به:

پدر هنرمند و وارسته

مادر دلسوز و فداکار

همسر مهربان و عزیزتر از جان

برادران گرامی و امیدهای زندگی، بهزاد و امین

روح پاک و شاد برادر، فرزاد

و به سرزمین آسمانی، ایران

چکیده

هدف اصلی از انجام این پژوهش، تعیین وضعیت کیفیت محتوای نمایه‌های استنادی WoS و Scopus در مقایسه با یکدیگر است. بدین منظور، ابتدا ۸۱ معیار جهت ارزیابی نشریات معتبر در زیر هفت شاخص کلی «هدف، محتوا و دامنه»، «اعتبار علمی»، «اعتبار و شهرت پدیدآورندگان»، «روزآمدی، ثبات و پایداری»، «کیفیت استنادی»، «مدیریت» و «سهولت دسترسی، بازیابی و استفاده»، بر اساس معیارهای ارزیابی نشریات معتبر ذکر شده در متون تخصصی مرتبط، تدوین شد. همچنین، معیارهای ارزیابی نشریات معتبر در نمایه‌های استنادی Scopus و WoS استخراج و با یکدیگر مطابقت داده شد. سپس، با استفاده از پرسشنامه، معیارهای انتخاب نشریات معتبر از دیدگاه صاحب‌نظران در دو حوزه موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» و «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» تعیین شد و با معیارهای انتخاب نشریات در نمایه‌های استنادی Scopus و WoS مطابقت داده شد. در این پژوهش از دو روش کتابخانه‌ای و پیمایشی استفاده شده است. در مرحله بعد، معیارهای نهایی ارزیابی کیفیت محتوای نمایه‌های استنادی، بر اساس تلفیقی از معیارهای مستخرج از متون، پایگاه‌های استنادی مورد مطالعه و نظرات صاحب‌نظران تدوین شد. در نهایت، بر اساس این معیارها، کیفیت نشریات نمایه شده در دو حوزه موضوعی در نمایه‌های استنادی Scopus و WoS در مقایسه با یکدیگر و با توجه به هفت شاخص کلی مورد بررسی و تطبیق قرار گرفت. نتایج این پژوهش نشان داد که در حوزه‌های موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» بجز شاخص‌های «اعتبار و شهرت پدیدآورندگان» و «مدیریت» که در هر دو شاخص نیز پایگاه WoS نسبت به پایگاه Scopus از کیفیت بالاتری برخوردار بود، در بقیه شاخص‌ها کیفیت نشریات نمایه شده در پایگاه‌های Scopus و WoS یکسان است. همچنین، در حوزه‌های موضوعی «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه»، در دو شاخص «هدف، محتوا و دامنه» و «کیفیت استنادی» کیفیت نشریات نمایه شده در پایگاه‌های Scopus و WoS یکسان است، در حالیکه در سه شاخص «اعتبار علمی»، «اعتبار و شهرت پدیدآورندگان»

و «مدیریت» نشریات نمایه شده پایگاه WoS نسبت به پایگاه Scopus از کیفیت بالاتری برخوردار است. همچنین، کیفیت نشریات نمایه شده در پایگاه Scopus در دو شاخص «روزآمدی، ثبات و پایداری» و «سهولت دسترسی، بازیابی و استفاده» در این حوزه بیشتر از کیفیت نشریات نمایه شده در پایگاه WoS است.

واژگان کلیدی: ارزیابی تطبیقی. نمایه‌های استنادی. اسکوپوس. وب آو ساینس. آی اس آی. کیفیت محتوا.

تقدیر

پس از حمد و سپاس دادار یکتا و ادای احترام به خانواده عزیزم، که از اولین گام در آموختن الفبای علم و هنر همواره حامی و مشوقم بوده‌اند، لازم می‌دانم از کلیه کسانی که مرا در انجام این پژوهش یاری داده‌اند تشکر کنم.

از همسر مهربان و خردورزم، که وجودش تجلی ایثار محض است و بزرگترین پشتیبان من در طی این گذر بوده و هست.

از استاد ارجمند، جناب آقای دکتر عبدالرضا نوروزی چاکلی، که با وجود مشغله فراوان، از ابتدا تا انتهای پایان‌نامه دلسوزانه مرا از راهنمایی‌های ارزنده خود بهره‌مند نمودند و همچنین از دوست و استاد بزرگووارم، جناب آقای دکتر محمد حسن زاده، به خاطر دقت و حسن نظر و با رویی گشاده، در کلیه مسائل علمی و زندگی با من همراهی نموده‌اند.

از کلیه اساتید بزرگووارم که علاوه بر علم آموزی تأثیر شگرفی در ایجاد حالات خوش درونی و انتخاب مسیر اصلی زندگی‌ام داشته‌اند و از محبت‌های تک‌تک آنان بهره‌مند شده‌ام، آقایان دکتر نورالله مرادی، دکتر امیر عباس مجذوب‌صفا، دکتر رحمت‌الله فتاحی، دکتر محمدحسین دیانی، دکتر مه‌ری پریخ، دکتر فریبرز خسروی، ابراهیم عمرانی، دکتر ابراهیم افشار زنجانی، دکتر کیوان کوشا، دکتر امیر غائبی، دکتر سعید رضائی شریف‌آبادی و دکتر محمدرضا داورپناه.

و در پایان، یاد و خاطره دو استاد والامقام و وارسته، جناب آقای دکتر اسدالله آزاد و محمد خاکساری را گرامی می‌دارم. هر چند جایشان در میان ما خالی است، اما یادشان تا ابد در قلب‌ها باقی است. روحشان شاد.

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
۱	فصل اول: کلیات پژوهش.....
۲	۱-۱ مقدمه.....
۲	۲-۱ بیان مسأله.....
۳	۳-۱ اهمیت و ضرورت پژوهش.....
۴	۴-۱ اهداف پژوهش.....
۵	۵-۱ سؤال‌های پژوهش.....
۵	۶-۱ موانع و محدودیت‌های پژوهش.....
۶	۱-۷ تعریف عملیاتی متغیرها.....
۷	فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه پژوهش.....
۸	۱-۲ اهمیت ارزیابی.....
۹	۲-۲ مطالعه تطبیقی.....
۱۰	۳-۲ تعریف مجله.....
۱۲	۴-۲ انواع نشریه.....
۱۴	۵-۲ جایگاه نشریه در ارتباطات علمی.....
۱۵	۶-۲ جایگاه نشریه در ارزیابی مؤسسات علمی و کشورها.....
۱۶	۷-۲ انواع نمایه.....
۱۹	۸-۲ نمایه استنادی به عنوان ابزار ارزیابی‌های علمی.....
۲۱	۹-۲ اجزای نمایه‌سازی استنادی.....
۲۳	۱۰-۲ عوامل مؤثر بر پیدایش نمایه‌های استنادی.....
۲۵	۱۱-۲ مزایای نمایه‌های استنادی.....
۲۶	۱۲-۲ آسیب‌شناسی نمایه‌های استنادی.....

۳۵	۱۳-۲ عوامل دخیل در مطالعات استنادی
۳۵	۱-۱۳-۲ عوامل جامعه‌شناختی
۳۶	۲-۱۳-۲ عوامل آماری
۳۷	۱۴-۲ مهم‌ترین نمایه‌های استنادی
۳۸	۱-۱۴-۲ وبگاه علوم (WOS)
۴۵	۲-۱۴-۲ اسکوپوس (SCOPUS)
۴۸	۳-۱۴-۲ گوگل اسکولار (GOOGLE SCHOLAR)
۴۸	۴-۱۴-۲ نمایه استنادی علوم ایران (IRAN SCI)
۵۰	۱۵-۲ مقایسه دو پایگاه استنادی SCOPUS و WOS
۵۱	۱-۱۵-۲ چکیده‌نویسی
۵۲	۲-۱۵-۲ روزآمدسازی
۵۲	۳-۱۵-۲ جستجوهای عمومی و کلیدواژه‌ای
۵۳	۴-۱۵-۲ جستجوی استنادها
۵۳	۵-۱۵-۲ مدیریت داده‌ها
۵۴	۱۶-۲ معیارهای ورود
۵۴	۱-۱۶-۲ معیارها و نحوه ورود نشریات به نمایه استنادی WOS
۶۰	۱-۱-۱۶-۲ مراحل ارزیابی نشریات علمی در WOS
۶۲	۲-۱-۱۶-۲ نشریات الکترونیکی در «مؤسسه اطلاعات علمی»
۶۳	۳-۱-۱۶-۲ پیشنهاد نشریه برای ارزیابی و انتخاب در «مؤسسه اطلاعات علمی»
۶۳	۲-۱۶-۲ معیارهای ورود نشریات به نمایه استنادی SCOPUS
۶۸	۱۷-۲ معیارهای ارزیابی نشریات از دیدگاه متون
۹۵	۱۸-۲ مرور متون پژوهش
۹۵	۱-۱۸-۲ متون نوع اول
۹۸	۲-۱۸-۲ متون نوع دوم
۱۰۳	۳-۱۸-۲ متون نوع سوم
۱۱۰	فصل سوم: روش‌شناسی پژوهش
۱۱۱	۱-۳ روش پژوهش
۱۱۱	۲-۳ ابزار گردآوری داده‌ها

- ۳-۳ شیوه‌های تحلیل داده‌ها ۱۱۲
- ۳-۴ روش نمونه‌گیری: جامعه آماری و حجم نمونه و شیوه نمونه‌گیری ۱۱۵
- ۳-۵ روایی (قابلیت اعتبار) و پایایی (قابلیت اعتماد): ۱۲۰
- ۳-۶ شیوه نمره‌گذاری ۱۲۱
- ۳-۷ مراحل اجرایی پژوهش ۱۲۲
- فصل چهارم: تجزیه و تحلیل یافته‌ها ۱۲۳
- ۴-۱ مقدمه ۱۲۴
- ۴-۲-۱ سؤال اول: در متون تخصصی مرتبط، چه معیارهایی برای ارزیابی نشریات وجود دارد؟ ۱۲۴
- ۴-۲-۲ سؤال دوم: معیارهای ارزیابی نشریات در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WOS در مقایسه با یکدیگر چگونه است؟ ۱۳۶
- ۴-۲-۳ سؤال سوم: معیارهای انتخاب نشریات علمی معتبر برای ورود به نمایه‌های استنادی، از دیدگاه صاحب‌نظران در حوزه‌های موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» و «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» چگونه است؟ ۱۴۰
- ۴-۲-۴-۱-۳ معیارهای انتخاب نشریات علمی معتبر از دیدگاه صاحب‌نظران حوزه‌های موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» و «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» ۱۴۲
- ۴-۲-۴-۲-۳ معیارهای انتخاب نشریات علمی معتبر از دیدگاه صاحب‌نظران کلیه حوزه‌های موضوعی ۱۵۷
- ۴-۲-۴ سؤال چهارم: معیارهای انتخاب نشریات در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WOS تا چه میزان با معیارهای انتخاب نشریات معتبر از دیدگاه صاحب‌نظران مطابقت دارد؟ ۱۶۳
- ۴-۲-۵ سؤال پنجم: بر اساس تلفیقی از معیارهای مستخرج از متون، پایگاه‌های استنادی مورد مطالعه و نظرات صاحب‌نظران، معیارهای نهایی برای ارزیابی کیفیت محتوای نمایه‌های استنادی کدام است؟ ۱۶۹
- ۴-۲-۶ سؤال ششم: کیفیت نشریات نمایه شده حوزه‌های موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» و «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WOS در مقایسه با یکدیگر و با توجه به معیارهای ارزیابی نشریات معتبر چگونه است؟ ۱۷۷
- فصل پنجم: تحلیل یافته‌ها و نتیجه‌گیری ۱۹۴
- ۵-۱ مقدمه ۱۹۵
- ۵-۲ خلاصه و تحلیل نهایی نتایج ۱۹۵

۲۱۱.....	۳-۵ پیشنهادهای اجرایی
۲۱۱.....	۴-۵ پیشنهاد برای پژوهش‌های آتی
۲۱۳.....	فهرست منابع
۲۱۴.....	الف) منابع فارسی
۲۱۸.....	ب) منابع لاتین
۲۲۱.....	پیوست‌ها
۲۲۲.....	پیوست ۱: پرسشنامه
۲۲۸.....	پیوست ۲: سیاهه واریسی شماره (۱)
۲۳۱.....	پیوست ۳: سیاهه واریسی شماره (۲)

فهرست جداول

- جدول ۲-۱: پایگاه‌های اطلاعاتی موجود در نمایه استنادی WEB OF SCIENCE ۴۲
- جدول ۲-۲: موضوعات طبقه‌بندی شده در نمایه استنادی SCOPUS ۴۷
- جدول ۲-۳: معیارهای ارزیابی نشریات در نمایه استنادی SCOPUS ۶۷
- جدول ۲-۴: معیارهای نهایی انتخاب نشریات الکترونیکی رایگان از شبکه اینترنت ۸۳
- جدول ۲-۵: ویژگی‌های کمی مؤلفه‌های مورد بررسی ۱۰۱
- جدول ۲-۶: ویژگی‌های کیفی مؤلفه‌های مورد بررسی ۱۰۲
- جدول ۲-۷: امتیاز ارزیابی ویژگی‌های کیفی و کمی پایگاه PJCR ۱۰۲
- جدول ۲-۸: برخی معیارهای کلی کیفیت فنی نشریات علوم پزشکی ۱۰۵
- جدول ۳-۱: حجم جامعه و حجم نمونه در پایگاه WOS ۱۱۷
- جدول ۳-۲: حجم جامعه و حجم نمونه در پایگاه SCOPUS ۱۱۸
- جدول ۳-۳: حجم نمونه نشریات به تفکیک حوزه‌های موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» و «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» در دو پایگاه SCOPUS و WOS ۱۲۰
- جدول ۳-۴: آمار پایایی (قابلیت اعتماد) پرسشنامه ۱۲۱
- جدول ۴-۱: معیارهای ارزیابی نشریات علمی ذکر شده در متون، در خصوص شاخص «هدف، محتوا و دامنه نشریه» ۱۲۴
- جدول ۴-۲: معیارهای ارزیابی نشریات علمی ذکر شده در متون، در خصوص شاخص «اعتبار علمی نشریه» ۱۲۵
- جدول ۴-۳: معیارهای ارزیابی نشریات علمی ذکر شده در متون، در خصوص شاخص «اعتبار و شهرت پدیدآورندگان نشریه» ۱۲۶
- جدول ۴-۴: معیارهای ارزیابی نشریات علمی ذکر شده در متون، در خصوص شاخص «روزآمدی، ثبات و پایداری» ۱۲۷
- جدول ۴-۵: معیارهای ارزیابی نشریات علمی ذکر شده در متون، در خصوص شاخص «کیفیت استنادی» ۱۲۷
- جدول ۴-۶: معیارهای ارزیابی نشریات علمی ذکر شده در متون در خصوص شاخص «مدیریت نشریه» ۱۲۸
- جدول ۴-۷: معیارهای ارزیابی نشریات علمی ذکر شده در متون، در خصوص شاخص «سهولت دسترسی، بازیابی و استفاده از نشریه» ۱۲۸
- جدول ۴-۸: معیارهای ارزیابی نشریات علمی ذکر شده در متون، در خصوص شاخص «ساختار نشریه» ۱۲۹
- جدول ۴-۹: معیارهای ارزیابی نشریات علمی ذکر شده در متون، در خصوص شاخص «اصول نوشتاری و کیفیت فنی نشریه» ۱۲۹
- جدول ۴-۱۰: معیارهای نهایی ذکر شده در متون برای ارزیابی نشریات علمی (شاخص هدف، محتوا و دامنه نشریه) ۱۳۳
- جدول ۴-۱۱: معیارهای نهایی ذکر شده در متون برای ارزیابی نشریات علمی (شاخص اعتبار علمی نشریه) ۱۳۳
- جدول ۴-۱۲: معیارهای نهایی ذکر شده در متون برای ارزیابی نشریات علمی (شاخص اعتبار و شهرت پدیدآورندگان نشریه) ۱۳۴
- جدول ۴-۱۳: معیارهای نهایی ذکر شده در متون برای ارزیابی نشریات علمی (شاخص روزآمدی، ثبات و پایداری) ۱۳۴
- جدول ۴-۱۴: معیارهای نهایی ذکر شده در متون برای ارزیابی نشریات علمی (شاخص کیفیت استنادی) ۱۳۴
- جدول ۴-۱۵: معیارهای نهایی ذکر شده در متون برای ارزیابی نشریات علمی (شاخص مدیریت نشریه) ۱۳۵
- جدول ۴-۱۶: معیارهای نهایی ذکر شده در متون برای ارزیابی نشریات علمی (شاخص سهولت دسترسی، بازیابی و استفاده از نشریه) ۱۳۶
- جدول ۴-۱۷: معیارهای ارزیابی نشریات در نمایه استنادی WOS ۱۳۷

- جدول ۴- ۱۸: معیارهای ارزیابی نشریات در نمایه استنادی SCOPUS ۱۳۸
- جدول ۴- ۱۹: توزیع فراوانی پاسخ‌دهندگان بر حسب میزان تحصیلات ۱۴۱
- جدول ۴- ۲۰: توزیع فراوانی و درصد پاسخ‌دهندگان بر حسب رشته تحصیلی ۱۴۱
- جدول ۴- ۲۱: توزیع فراوانی و درصد پاسخ‌دهندگان بر حسب حوزه موضوعی ۱۴۲
- جدول ۴- ۲۲: نظرات صاحب‌نظران حوزه موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» در خصوص شاخص «هدف، محتوا و دامنه نشریه» ۱۴۳
- جدول ۴- ۲۳: نظرات صاحب‌نظران حوزه موضوعی «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» در خصوص شاخص «هدف، محتوا و دامنه نشریه» ۱۴۴
- جدول ۴- ۲۴: نظرات صاحب‌نظران حوزه موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» در خصوص شاخص «اعتبار علمی نشریه» ۱۴۵
- جدول ۴- ۲۵: نظرات صاحب‌نظران حوزه موضوعی «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» در خصوص شاخص «اعتبار علمی نشریه» ۱۴۵
- جدول ۴- ۲۶: نظرات صاحب‌نظران حوزه موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» در خصوص شاخص «اعتبار و شهرت پدیدآورندگان نشریه» ۱۴۶
- جدول ۴- ۲۷: نظرات صاحب‌نظران حوزه موضوعی «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» در خصوص شاخص «اعتبار و شهرت پدیدآورندگان نشریه» ۱۴۷
- جدول ۴- ۲۸: نظرات صاحب‌نظران حوزه موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» در خصوص شاخص «روزآمدی، ثبات و پایداری» ۱۴۸
- جدول ۴- ۲۹: نظرات صاحب‌نظران حوزه موضوعی «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» در خصوص شاخص «روزآمدی، ثبات و پایداری» ۱۴۸
- جدول ۴- ۳۰: نظرات صاحب‌نظران حوزه موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» در خصوص شاخص «کیفیت استنادی» ۱۴۹
- جدول ۴- ۳۱: نظرات صاحب‌نظران حوزه موضوعی «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» در خصوص شاخص «کیفیت استنادی» ۱۵۰
- جدول ۴- ۳۲: نظرات صاحب‌نظران حوزه موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» در خصوص شاخص «مدیریت نشریه» ۱۵۱
- جدول ۴- ۳۳: نظرات صاحب‌نظران حوزه موضوعی «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» در خصوص شاخص «مدیریت نشریه» ۱۵۲
- جدول ۴- ۳۴: نظرات صاحب‌نظران حوزه موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» در خصوص شاخص «سهولت دسترسی، بازیابی و استفاده از نشریه» ۱۵۳
- جدول ۴- ۳۵: نظرات صاحب‌نظران حوزه موضوعی «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» در خصوص شاخص «سهولت دسترسی، بازیابی و استفاده از نشریه» ۱۵۴
- جدول ۴- ۳۶: معیارهای انتخاب نشریات علمی معتبر از دیدگاه صاحب‌نظران کلیه حوزه‌های موضوعی (شاخص هدف، محتوا و دامنه نشریه) ۱۶۰
- جدول ۴- ۳۷: معیارهای انتخاب نشریات علمی معتبر از دیدگاه صاحب‌نظران کلیه حوزه‌های موضوعی (شاخص اعتبار علمی نشریه) ۱۶۰
- جدول ۴- ۳۸: معیارهای انتخاب نشریات علمی معتبر از دیدگاه صاحب‌نظران کلیه حوزه‌های موضوعی (شاخص اعتبار و شهرت پدیدآورندگان نشریه) ۱۶۱
- جدول ۴- ۳۹: معیارهای انتخاب نشریات علمی معتبر از دیدگاه صاحب‌نظران کلیه حوزه‌های موضوعی (شاخص روزآمدی، ثبات و پایداری) ۱۶۱

- جدول ۴-۴۰: معیارهای انتخاب نشریات علمی معتبر از دیدگاه صاحب‌نظران کلیه حوزه‌های موضوعی (شاخص کیفیت استنادی)..... ۱۶۱
- جدول ۴-۴۱: معیارهای انتخاب نشریات علمی معتبر از دیدگاه صاحب‌نظران کلیه حوزه‌های موضوعی (شاخص مدیریت نشریه)..... ۱۶۲
- جدول ۴-۴۲: معیارهای انتخاب نشریات علمی معتبر از دیدگاه صاحب‌نظران کلیه حوزه‌های موضوعی (شاخص سهولت دسترسی، بازیابی و استفاده از نشریه)..... ۱۶۲
- جدول ۴-۴۳: معیارهای ارزیابی و انتخاب نشریات از دیدگاه صاحب‌نظران هر دو حوزه موضوعی و ذکر شده در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WoS (شاخص هدف، محتوا و دامنه نشریه)..... ۱۶۴
- جدول ۴-۴۴: معیارهای ارزیابی و انتخاب نشریات از دیدگاه صاحب‌نظران هر دو حوزه موضوعی و ذکر شده در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WoS (شاخص اعتبار علمی نشریه)..... ۱۶۴
- جدول ۴-۴۵: معیارهای ارزیابی و انتخاب نشریات از دیدگاه صاحب‌نظران هر دو حوزه موضوعی و ذکر شده در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WoS (شاخص اعتبار و شهرت پدیدآورندگان نشریه)..... ۱۶۵
- جدول ۴-۴۶: معیارهای ارزیابی و انتخاب نشریات از دیدگاه صاحب‌نظران هر دو حوزه موضوعی و ذکر شده در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WoS (شاخص روزآمدی، ثبات و پایداری)..... ۱۶۶
- جدول ۴-۴۷: معیارهای ارزیابی و انتخاب نشریات از دیدگاه صاحب‌نظران هر دو حوزه موضوعی و ذکر شده در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WoS (شاخص کیفیت استنادی)..... ۱۶۶
- جدول ۴-۴۸: معیارهای ارزیابی و انتخاب نشریات از دیدگاه صاحب‌نظران هر دو حوزه موضوعی و ذکر شده در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WoS (شاخص مدیریت نشریه)..... ۱۶۷
- جدول ۴-۴۹: معیارهای ارزیابی و انتخاب نشریات از دیدگاه صاحب‌نظران هر دو حوزه موضوعی و ذکر شده در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WoS (شاخص سهولت دسترسی، بازیابی و استفاده)..... ۱۶۸
- جدول ۴-۵۰: معیارهای نهایی برای ارزیابی کیفیت محتوای نمایه‌های استنادی در حوزه موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» در خصوص شاخص «هدف، محتوا و دامنه نشریه»..... ۱۷۰
- جدول ۴-۵۱: معیارهای نهایی برای ارزیابی کیفیت محتوای نمایه‌های استنادی در حوزه موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» در خصوص شاخص «اعتبار علمی نشریه»..... ۱۷۱
- جدول ۴-۵۲: معیارهای نهایی برای ارزیابی کیفیت محتوای نمایه‌های استنادی در حوزه موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» در خصوص شاخص «اعتبار و شهرت پدیدآورندگان نشریه»..... ۱۷۱
- جدول ۴-۵۳: معیارهای نهایی برای ارزیابی کیفیت محتوای نمایه‌های استنادی در حوزه موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» در خصوص شاخص «روزآمدی، ثبات و پایداری»..... ۱۷۲
- جدول ۴-۵۴: معیارهای نهایی برای ارزیابی کیفیت محتوای نمایه‌های استنادی در حوزه موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» در خصوص شاخص «کیفیت استنادی»..... ۱۷۲
- جدول ۴-۵۵: معیارهای نهایی برای ارزیابی کیفیت محتوای نمایه‌های استنادی در حوزه موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» در خصوص شاخص «مدیریت نشریه»..... ۱۷۲
- جدول ۴-۵۶: معیارهای نهایی برای ارزیابی کیفیت محتوای نمایه‌های استنادی در حوزه موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» در خصوص شاخص «سهولت دسترسی، بازیابی و استفاده از نشریه»..... ۱۷۳

- جدول ۴- ۵۷: معیارهای نهایی برای ارزیابی کیفیت محتوای نمایه‌های استنادی در حوزه موضوعی «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» در خصوص شاخص «هدف، محتوا و دامنه نشریه» ۱۷۴
- جدول ۴- ۵۸: معیارهای نهایی برای ارزیابی کیفیت محتوای نمایه‌های استنادی در حوزه موضوعی «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» در خصوص شاخص «اعتبار علمی نشریه» ۱۷۴
- جدول ۴- ۵۹: معیارهای نهایی برای ارزیابی کیفیت محتوای نمایه‌های استنادی در حوزه موضوعی «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» در خصوص شاخص «اعتبار و شهرت پدیدآورندگان نشریه» ۱۷۵
- جدول ۴- ۶۰: معیارهای نهایی برای ارزیابی کیفیت محتوای نمایه‌های استنادی در حوزه موضوعی «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» در خصوص شاخص «روزآمدی، ثبات و پایداری» ۱۷۵
- جدول ۴- ۶۱: معیارهای نهایی برای ارزیابی کیفیت محتوای نمایه‌های استنادی در حوزه موضوعی «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» در خصوص شاخص «کیفیت استنادی» ۱۷۵
- جدول ۴- ۶۲: معیارهای نهایی برای ارزیابی کیفیت محتوای نمایه‌های استنادی در حوزه موضوعی «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» در خصوص شاخص «مدیریت نشریه» ۱۷۶
- جدول ۴- ۶۳: معیارهای نهایی برای ارزیابی کیفیت محتوای نمایه‌های استنادی در حوزه موضوعی «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» در خصوص شاخص «سهولت دسترسی، بازیابی و استفاده از نشریه» ۱۷۶
- جدول ۴- ۶۴: محاسبه معیارهای آمار توصیفی کیفیت نشریات نمایه شده حوزه‌های موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WOS با توجه به شاخص «هدف، محتوا و دامنه» ۱۷۸
- جدول ۴- ۶۵: محاسبه آزمون T مستقل برای مقایسه کیفیت نشریات نمایه شده حوزه‌های موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WOS با توجه به شاخص «هدف، محتوا و دامنه» ۱۷۸
- جدول ۴- ۶۶: محاسبه شاخص‌های آمار توصیفی کیفیت نشریات نمایه شده حوزه‌های موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WOS با توجه به شاخص «اعتبار علمی نشریه» ۱۷۹
- جدول ۴- ۶۷: محاسبه آزمون T مستقل برای مقایسه کیفیت نشریات نمایه شده حوزه‌های موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WOS با توجه به شاخص «اعتبار علمی نشریه» ۱۷۹
- جدول ۴- ۶۸: محاسبه شاخص‌های آمار توصیفی کیفیت نشریات نمایه شده حوزه‌های موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WOS با توجه به شاخص «اعتبار و شهرت پدیدآورندگان» ۱۸۰
- جدول ۴- ۶۹: محاسبه آزمون T مستقل برای مقایسه کیفیت نشریات نمایه شده حوزه‌های موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WOS با توجه به شاخص «اعتبار و شهرت پدیدآورندگان» ۱۸۰
- جدول ۴- ۷۰: درجه علمی سردبیران نشریات حوزه‌های موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WOS ۱۸۱
- جدول ۴- ۷۱: محاسبه شاخص‌های آمار توصیفی کیفیت نشریات نمایه شده حوزه‌های موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WOS با توجه به شاخص «روزآمدی، ثبات و پایداری» ۱۸۲
- جدول ۴- ۷۲: محاسبه آزمون T مستقل برای مقایسه کیفیت نشریات نمایه شده حوزه‌های موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WOS با توجه به شاخص «روزآمدی، ثبات و پایداری» ۱۸۲

- جدول ۴- ۷۳: محاسبه شاخص‌های آمار توصیفی کیفیت نشریات نمایه شده حوزه‌های موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WoS با توجه به شاخص «کیفیت استنادی» ۱۸۳
- جدول ۴- ۷۴: محاسبه آزمون T مستقل برای مقایسه کیفیت نشریات نمایه شده حوزه‌های موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WoS با توجه به شاخص «کیفیت استنادی» ۱۸۳
- جدول ۴- ۷۵: محاسبه شاخص‌های آمار توصیفی کیفیت نشریات نمایه شده حوزه‌های موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WoS با توجه به شاخص «مدیریت» ۱۸۴
- جدول ۴- ۷۶: محاسبه آزمون T مستقل برای مقایسه کیفیت نشریات نمایه شده حوزه‌های موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WoS با توجه به شاخص «مدیریت» ۱۸۴
- جدول ۴- ۷۷: محاسبه شاخص‌های آمار توصیفی کیفیت نشریات نمایه شده حوزه‌های موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WoS با توجه به شاخص «سهولت دسترسی، بازیابی و استفاده» ۱۸۵
- جدول ۴- ۷۸: محاسبه آزمون T مستقل برای مقایسه کیفیت نشریات نمایه شده حوزه‌های موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WoS با توجه به شاخص «سهولت دسترسی، بازیابی و استفاده» ۱۸۵
- جدول ۴- ۷۹: محاسبه شاخص‌های آمار توصیفی کیفیت نشریات نمایه شده حوزه‌های موضوعی «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WoS با توجه به شاخص «هدف، محتوا و دامنه» ۱۸۶
- جدول ۴- ۸۰: محاسبه آزمون T مستقل برای مقایسه کیفیت نشریات نمایه شده حوزه‌های موضوعی «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WoS با توجه به شاخص «هدف، محتوا و دامنه» ۱۸۶
- جدول ۴- ۸۱: محاسبه شاخص‌های آمار توصیفی کیفیت نشریات نمایه شده حوزه‌های موضوعی «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WoS با توجه به شاخص «اعتبار علمی» ۱۸۷
- جدول ۴- ۸۲: محاسبه آزمون T مستقل برای مقایسه کیفیت نشریات نمایه شده حوزه‌های موضوعی «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WoS با توجه به شاخص «اعتبار علمی» ۱۸۷
- جدول ۴- ۸۳: محاسبه شاخص‌های آمار توصیفی کیفیت نشریات نمایه شده حوزه‌های موضوعی «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WoS با توجه به شاخص «اعتبار و شهرت پدیدآورندگان» ۱۸۸
- جدول ۴- ۸۴: محاسبه آزمون T مستقل برای مقایسه کیفیت نشریات نمایه شده حوزه‌های موضوعی «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WoS با توجه به شاخص «اعتبار و شهرت پدیدآورندگان» ۱۸۸
- جدول ۴- ۸۵: درجه علمی سردبیران نشریات حوزه‌های موضوعی «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WoS ۱۸۹
- جدول ۴- ۸۶: محاسبه شاخص‌های آمار توصیفی کیفیت نشریات نمایه شده حوزه‌های موضوعی «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WoS با توجه به معیار «روزآمدی، ثبات و پایداری» ۱۹۰
- جدول ۴- ۸۷: محاسبه آزمون T مستقل برای مقایسه کیفیت نشریات نمایه شده حوزه‌های موضوعی «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WoS با توجه به معیار «روزآمدی، ثبات و پایداری» ۱۹۰
- جدول ۴- ۸۸: محاسبه شاخص‌های آمار توصیفی کیفیت نشریات نمایه شده حوزه‌های موضوعی «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WoS با توجه به شاخص «کیفیت استنادی» ۱۹۱

- جدول ۴- ۸۹: محاسبه آزمون T مستقل برای مقایسه کیفیت نشریات نمایه شده حوزه‌های موضوعی «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WOS با توجه به شاخص «کیفیت استنادی» ۱۹۱
- جدول ۴- ۹۰: محاسبه شاخص‌های آمار توصیفی کیفیت نشریات نمایه شده حوزه‌های موضوعی «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WOS با توجه به شاخص «مدیریت» ۱۹۲
- جدول ۴- ۹۱: محاسبه آزمون T مستقل برای مقایسه کیفیت نشریات نمایه شده حوزه‌های موضوعی «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WOS با توجه به شاخص «امدیریت» ۱۹۲
- جدول ۴- ۹۲: محاسبه شاخص‌های آمار توصیفی کیفیت نشریات نمایه شده حوزه‌های موضوعی «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WOS با توجه به شاخص «سهولت دسترسی، بازیابی و استفاده» ۱۹۳
- جدول ۴- ۹۳: محاسبه آزمون T مستقل برای مقایسه کیفیت نشریات نمایه شده حوزه‌های موضوعی «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WOS با توجه به شاخص «سهولت دسترسی، بازیابی و استفاده» ۱۹۳
- جدول ۵- ۱: کیفیت نشریات نمایه شده حوزه‌های موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WOS در هفت شاخص کلی ۲۰۷
- جدول ۵- ۲: کیفیت نشریات نمایه شده حوزه‌های موضوعی «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» در نمایه‌های استنادی SCOPUS و WOS در هفت شاخص کلی ۲۰۸
- جدول ۵- ۳: وضعیت معیارهای ارزیابی کیفیت محتوای نمایه‌های استنادی SCOPUS و WOS در حوزه‌های موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» ۲۰۹
- جدول ۵- ۴: وضعیت معیارهای ارزیابی کیفیت محتوای نمایه‌های استنادی SCOPUS و WOS در حوزه‌های موضوعی «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه» ۲۱۰

فصل اول:

کلیات پژوهش

تعداد مجله‌های علمی رو به افزایش است، به طوری که مثلاً بیش از دو میلیون مقاله تنها در رشته پزشکی و رشته‌های وابسته به آن در هر سال منتشر می‌شود. اگر یک پژوهشگر بخواهد در مرز پیشرفت علم فعالیت نماید، باید همه روزه تمام مقاله‌های علمی منتشر شده تخصصی را مطالعه نماید. اما با توجه به حجم عظیم اطلاعات علمی تولید شده در عصر حاضر، حتی اگر پژوهشگری بخواهد هر روز وقت خود را به مطالعه مقاله‌های منتشر شده در حوزه موضوعی خود اختصاص دهد، با این وجود همواره از قافله علم عقب خواهد ماند (صبوری، ۱۳۸۲).

لذا، برای رفع این مشکل، نمایه‌های استنادی می‌توانند ابزاری برای نمایه کردن و پوشش دادن جامع‌ترین مجله‌های علمی به منظور تبادل اطلاعات میان پژوهشگران مختلف باشند. اما از آنجایی که نمایه کردن کل مجله‌های علمی منتشر شده مقرون به صرفه نیست و از طرف دیگر چون تمام مجله‌های نشر یافته از استانداردهای اساسی مجله پیروی نمی‌کنند و از غنای علمی لازم برخوردار نیستند (خان چمنی، ۱۳۸۴)، بهتر است که به ارزیابی مجله‌ها پرداخته شود تا آنهایی که از کیفیت و غنای علمی بیشتری برخوردارند و از استانداردهای اساسی مجله پیروی می‌کنند، جهت نمایه شدن در اینگونه نمایه‌های استنادی انتخاب شوند.

۱-۲ بیان مسأله

لزوم ردیابی تحولات و اصول اندیشه‌ها، فرضیه‌ها، روش‌ها و ابزارها در آثار گذشته و آینده و تعیین نوع و میزان ارتباط بین مقاله‌ها از مهم‌ترین دلایل اهمیت نمایه‌های استنادی محسوب می‌شود. از طرفی، شناسایی اصطلاح‌ها، انتقادات، تکذیب‌ها، مباحثات و سایر برون‌دادهای علمی و دستیابی به آن، بخشی دیگر از فواید استفاده از نمایه‌های استنادی به شمار می‌رود (گارفیلد، ۱۹۷۰؛ به نقل از: نمایه استنادی علوم ایران). به بیانی دیگر، با توجه به اینکه نمایه‌های استنادی با تکیه بر روش‌های تحلیل استنادی به نوعی سابقه‌ای تاریخی و مقطعی از روند رشد یافته‌های علمی و ارتباط بین آن‌ها را در اختیار قرار می‌دهد، می‌تواند امکان ردیابی پیشینه‌های فکری و موضوعی مقاله‌ها را فراهم سازد و به این ترتیب، مهم‌ترین مقاله‌هایی را که به موضوع یا موضوع‌های مشخصی پرداخته‌اند، شناسایی نماید (گارفیلد، ۱۹۶۹؛ گارفیلد، ۲۰۰۳؛ به نقل از: نمایه استنادی علوم ایران).

در این میان، پایگاه‌های WoS و Scopus دو نمایه استنادی محسوب می‌شوند که به ترتیب توسط «مؤسسه اطلاعات علمی»^۱ و مؤسسه هلندی الزویر^۲ تهیه و منتشر می‌شوند و با توجه به نوع و دامنه فعالیت‌های خود، تحلیل استنادی تولیدات علمی حوزه‌های موضوعی مختلف را در سطح بین‌المللی در

^۱. ISI (Institute for Scientific Information)

^۲. Elsevier

دستور کار خود دارند و به همین دلیل در مقیاسی گسترده توسط سازمان‌هایی که ارزیابی تولیدات علمی را دنبال می‌کنند مورد توجه قرار گرفته است. در ایران نیز هر چند از سال‌ها قبل نمایه استنادی WOS همواره مورد توجه محافل علمی و سیاست‌گذاری پژوهشی کشور قرار داشته است، اما در سال‌های اخیر و با ورود نمایه استنادی Scopus، استفاده از این پایگاه نیز مورد توجه قرار گرفته است؛ به گونه‌ای که هم اکنون این دو نمایه استنادی توسط «وزارت علوم، تحقیقات و فناوری» و «وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی» به عنوان مرجعی برای ارزیابی و سنجش اعتبار تولیدات علمی اعضای هیأت علمی و سازمان‌های علمی و پژوهشی مورد استفاده قرار می‌گیرد. این در حالی است که میزان اعتبار این نمایه‌های استنادی، توسط برخی از صاحب‌نظران مورد تردید قرار گرفته است؛ به گونه‌ای که در بعضی از مقاله‌های آن‌ها، استفاده از این نمایه‌های استنادی برای ارزیابی تولیدات علمی پژوهشگران، مورد انتقاد جدی قرار گرفته است (مختاری و میرزایی؛ زلفی گل؛ یلپانی و حیدری، ۱۳۸۶).

به این ترتیب، همچنان مسائل اساسی از جمله این که کدام یک از این دو نمایه استنادی از نظر محتوایی (نشریات تحت پوشش خود) معتبرتر هستند؛ معیارهای ارزیابی نشریات در این دو پایگاه از چه ترکیبی برخوردار است؛ اعتبار این نمایه‌ها در نزد متخصصان تا چه حد است و این که سهم نشریات علمی معتبر در کدام یک از این دو نمایه نسبت به دیگری بیشتر است، مطرح است. با توجه به موارد یاد شده، این پژوهش در پی آن است که کیفیت محتوای دو نمایه استنادی Scopus و WoS را در مقایسه با یکدیگر مورد ارزیابی تطبیقی قرار دهد.

۱-۳ اهمیت و ضرورت پژوهش

همان گونه که در بخش بیان مسأله اشاره شد، هم اکنون در بسیاری از آئین‌نامه‌های «وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی»، نظیر آئین‌نامه انتخاب پژوهشگر برتر سال، از نمایه استنادی Scopus به عنوان ابزاری برای ارزیابی تولیدات علمی اعضای محترم هیأت علمی یاد شده است. در مقابل، در بیشتر آئین‌نامه‌های مربوطه در «وزارت علوم، تحقیقات و فناوری» ضمن اشاره به نمایه Scopus، از پایگاه WoS به عنوان مهمترین ابزار ارزیابی تولیدات علمی خارجی اعضای هیأت علمی نام برده شده است. این در حالی است که در بیشتر آئین‌نامه‌های مشابه در «وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی» به پایگاه Scopus تأکید بیشتری نسبت به «وزارت علوم، تحقیقات و فناوری» مبدول شده است. به طور مثال، در جدول شماره شش از «آئین‌نامه ارتقاء اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی علوم پزشکی»

که مربوط به امتیازدهی مقالات در مجلات نمایه‌های بین‌المللی است، برای پایگاه WoS تا سقف پنج امتیاز و برای پایگاه Scopus حداکثر سه و نیم امتیاز در نظر گرفته شده است.^۱

بر اساس این، با عنایت به اینکه با استفاده از یافته‌های این پژوهش می‌توان در خصوص اعتبار محتوایی این دو نمایه قضاوت کرد، نتایج آن می‌تواند برای سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان حوزه‌های ستادی و زیرمجموعه آن دو وزارتخانه، نظیر معاونت پژوهشی دانشگاه‌ها، معاونت پژوهشی مؤسسه‌های تحقیقاتی، «وزارت علوم، تحقیقات و فناوری»، معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مورد استفاده قرار گیرد. همچنین، نتایج این پژوهش می‌تواند برای کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی به منظور مقایسه و انتخاب این دو پایگاه و نیز تمامی سازمان‌ها و مؤسساتی که ارزیابی تولیدات علمی پژوهشگران را در دستور کار خود قرار می‌دهند مفید باشد. علاوه بر این، نتایج این پژوهش می‌تواند به دغدغه آنها در خصوص مقایسه اعتبار این دو نمایه نسبت به یکدیگر پایان دهد و در خصوص یکدست‌سازی معیارهای ارزیابی تولیدات علمی در آئین‌نامه‌های یاد شده، رهنمودهای لازم را به آنها ارائه دهد.

۴-۱ اهداف پژوهش

هدف اصلی از انجام این پژوهش، تعیین وضعیت کیفیت محتوای نمایه‌های استنادی WoS و Scopus در مقایسه با یکدیگر است. بر این اساس، اهداف فرعی این پژوهش به صورت زیر است:

۱. شناسایی معیارهای ارزیابی نشریات معتبر در متون تخصصی مرتبط.
۲. شناسایی معیارهای ارزیابی نشریات معتبر در نمایه‌های استنادی WoS و Scopus.
۳. تعیین معیارهای انتخاب نشریات معتبر از دیدگاه صاحب‌نظران در حوزه‌های موضوعی «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» و «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه».
۴. تعیین میزان انطباق معیارهای انتخاب نشریات در نمایه‌های استنادی WoS و Scopus با معیارهای انتخاب نشریات معتبر از دیدگاه صاحب‌نظران در حوزه‌های «علوم انسانی، اجتماعی و هنر» و «پزشکی، مهندسی، کشاورزی و علوم پایه».
۵. تعیین معیارهای نهایی ارزیابی کیفیت محتوای نمایه‌های استنادی، بر اساس تلفیقی از معیارهای مستخرج از متون، پایگاه‌های استنادی مورد مطالعه و نظرات صاحب‌نظران.

^۱. آخرین ویرایش «آئین‌نامه ارتقاء اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی علوم پزشکی» در مرداد ۱۳۸۷ منتشر شده است.